

Beenamputatie revalidatie en prothese

Wanneer in overleg met de (vaat)chirurg is besloten dat u (waarschijnlijk of zeker) een amputatie moet ondergaan van een deel van uw been, kunt u vragen hebben over uw toekomst. In deze folder leest u hoe onze zorgprofessionals u kunnen begeleiden bij uw herstel.

Voor de operatie

Vanaf de opname tot en met de operatie zijn de revalidatiearts, fysiotherapeut en ergotherapeut betrokken bij uw behandeling. Zij bespreken met u de verwachtingen, plannen en het te verwachten revalidatietraject. Daarnaast start de voorbereiding van de revalidatiebehandeling.

Na de operatie

Na de operatie begint u meteen met revalideren. Hierbij zijn de fysiotherapeut, ergotherapeut, eventueel medisch maatschappelijk werker, orthopedisch instrumentmaker en revalidatiearts betrokken. De behandeling is bijvoorbeeld gericht op het zelf uit bed komen, het regelen van hulpmiddelen en het verwerken van de operatie.

Direct na de operatie zijn wondgenezing, pijnbehandeling, het vormen van de stomp en mobilisatie belangrijk. Belangrijk in deze fase is dat vochtophoping (oedeem) wordt voorkomen omdat dit een negatieve invloed heeft op de wondgenezing. Afhankelijk van de wondgenezing wordt de stomp gewachteld, een elastische stompkous of gips aangemeten, of gekozen voor een spalk.

Revalidatie na amputatie

Na de amputatie en uw vertrek uit het ziekenhuis zijn er verschillende revalidatiemogelijkheden:

- U gaat naar huis en komt naar de afdeling revalidatie van het ziekenhuis voor begeleiding bij uw revalidatie en het aanmeten van een prothese.
- U wordt opgenomen op de revalidatieafdeling van een verpleeghuis (EDD). Tijdens deze opname leert u zo zelfstandig mogelijk uw dagelijkse bezigheden uit te voeren (vanuit de rolstoel) en zal mogelijk daarnaast een prothese worden aangemeten. De meeste mensen gaan na deze opname naar huis om daar verder te revalideren. Het is dan mogelijk om vanuit huis te revalideren op onze afdeling (dagbehandeling).
- U wordt opgenomen in een revalidatiecentrum, zoals Reade in Amsterdam of Heliomare in Wijk aan Zee. Tijdens deze opname leert u zo zelfstandig mogelijk uw dagelijkse bezigheden uit te voeren (vanuit de rolstoel) en zal er, zodra dat mogelijk is, een prothese worden aangemeten. Als u na de opname weer naar huis gaat is het mogelijk verder te revalideren op onze afdeling.

Prothese

Als de amputatiewond gesloten is, er geen vochtophoping van de stomp is en de stomp voldoende belastbaar is, kan er een prothese worden aangemeten.

Een prothese is een hulpmiddel dat een deel van het been vervangt na een amputatie. Een prothese kan een cosmetische functie hebben en daarnaast een loop- en/of andere functie hebben, afhankelijk van uw behoeften en mogelijkheden.

Een orthopedisch instrumentmaker maakt de prothese. De instrumentmaker is bij het proces van aanmeten van de stompkous tot afleveren van de prothese betrokken en blijft betrokken voor controle en aanpassingen daarna. In het BovenIJ ziekenhuis hebben we wekelijks spreekuur samen met de orthopedisch instrumentmaker van Centrum Orthopedie Hoofddorp. In de keuze voor het soort prothese zijn uw inbreng en die van de instrumentmaker en revalidatiearts belangrijk. Het is belangrijk hoe actief u voorheen was, welke activiteiten u met de prothese wil ondernemen en op welke hoogte uw amputatie is uitgevoerd. Maar er moet bijvoorbeeld ook rekening worden gehouden met de kenmerken van uw stomp, de conditie van de huid en uw algehele lichamelijke conditie.

We proberen de prothese zo snel mogelijk aan te meten, binnen wat medisch verantwoord is.

Revalidatiebehandeling in BovenIJ

De revalidatiebehandeling in het BovenIJ ziekenhuis vindt plaats op de afdeling Revalidatie & Herstel. De revalidatie vindt poliklinisch plaats; dat wil zeggen dat u thuis verblijft en bijvoorbeeld twee keer per week naar het ziekenhuis komt voor therapie. Bij de revalidatiebehandeling zijn een fysiotherapeut, ergotherapeut en revalidatiearts betrokken. Daarnaast wordt vaak een medisch maatschappelijk werker bij de behandeling betrokken en kunt u zo nodig terecht bij een medisch psycholoog of diëtist.

Bij de intake voor de revalidatie overlegt de revalidatiearts of een revalidatiebehandeling voor u zinvol is en zo ja, hoe deze eruit komt te zien. Tijdens de behandeling heeft u regelmatig contact met de revalidatiearts om te bespreken hoe het gaat, uw vragen te beantwoorden en het vervolg van de behandeling te bespreken. Gedurende de revalidatie werkt u, afhankelijk van uw wensen (hulpvragen) en mogelijkheden, aan doelen die de therapeuten aan het begin van de behandeling in overleg met u opstellen. Doelen kunnen onder andere gericht zijn op het omgaan met prothese, lopen in huis en buiten en het uitvoeren van dagelijkse activiteiten. Wanneer u klaar bent met de revalidatiebehandeling, kunt u onder controle blijven van de revalidatiearts en orthopedisch instrumentmaker.

Revalidatie na amputatie in het verleden

Ook als uw amputatie al een tijd geleden is uitgevoerd, kunt u vragen hebben op het gebied van uw amputatie of prothese. Ook kan het zijn dat u in het dagelijks leven tegen nieuwe problemen aanloopt waar u graag begeleiding bij wil hebben. U kunt dan door uw huisarts of arts in het ziekenhuis worden verwezen naar de revalidatiearts. Tijdens een intake worden uw wensen (hulpvragen) en functioneren in kaart gebracht. De revalidatiearts heeft zo nodig overleg met uw eigen instrumentmaker of u kunt terecht bij de instrumentmaker van Centrum Orthopedie Hoofddorp, die een spreekuur heeft in het BovenIJ ziekenhuis. Ook kan de revalidatiearts u verwijzen naar bijvoorbeeld een fysiotherapeut buiten het ziekenhuis of een revalidatiebehandeling in het ziekenhuis starten.

Meer informatie

Meer informatie over revalidatie en prothese na een beenamputatie vindt u op:

- Amputatie van een been, revalidatie en prothese; patiënten versie van de richtlijn amputatie en prothesiologie onderste extremiteit, 2017; <https://kortermaarkrchtig.com/kortermaarkrchtig-vereniging-voor-geamputeerden/publicaties-2/folders>
- Patiëntenvereniging KorterMaarKrchtig; www.kortermaarkrchtig.com
- <https://www.centrum-orthopedie.nl/orthopedische-hulpmiddelen/beenprothese/>

Heeft u vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u deze stellen aan uw behandelend therapeut of contact opnemen met de afdeling Revalidatie & Herstel.

Telefoonnummers BovenIJ ziekenhuis

Hoofdreceptie	020 - 634 6346
Afdeling Revalidatie & Herstel	020 - 634 6157